

7.10.2008

Dnrot 1971/4/07, 1978/4/07 ja 1983/4/07

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Petri Jääskeläinen

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Jouni Toivola

VASTAUS X-MOOTTORIRADAN VALVONNASSA ANNETTUA HALLINTOPAKKOPÄÄTÖSTÄ KOSKEVIIN KANTELUIHIN

1 KANTELUT

1.1 Kantelijat

1.2 Kantelukirjoitukset

1. A arvostelee eduskunnan oikeusasiamiehelle 12.6.2007 osoittamassaan kantelussa Etelä-Savon ympäristökeskuksen ja ympäristökeskuksen asianomaisen osastopäällikön menettelyä asiassa, joka koskee ympäristökeskuksen 8.6.2007 antamaa hallintopakopäätöstä Pieksämäen kaupungissa Virtasalmella sijaitsevan X-moottoriradan valvonnassa. Kantelun mukaan ympäristökeskuksen päätös merkitsi sitä, että X-moottoriradalla ei saanut ajaa katukäyttöön hyväksytyillä moottoripyörillä ilman lisä-äänenvaimenninta (ns. noise-killeriä). Kantelija kertoo joutuneensa perumaan osallistumisensa ajoharjoittelutilaisuuteen, koska vakiopakoputkistoon ei saa tuollaista lisä-äänenvaimenninta.

Kantelun mukaan pyörä tuottaa vakioputkistolla mittaustilanteessa 86–87 dB. Tarvikeputkistolla, johon on liitetty tällainen lisä-äänenvaimennin, melu on 98–99 dB ja sallitun rajoissa. Kantelijan mukaan ei ole järkevää, että laillisella putkistolla ei siis saanut ajaa, vaikka sen tuottama melu on yli kymmenen kertaa alhaisempi kuin lisävaimentimen kanssa sallitulla tarvikeputkistolla. Kantelussa katsotaan, että jos ajoneuvo on hyväksytty tieliikennekäyttöön ja siten ajettavaksi niin taajamassa kuin maantieläkin, täyttää se varmasti myös vaatimukset kilpailukäyttöön tarkoitetuilla alueilla, joissa melua saa tuottaa enemmän kuin muualla. Kantelija arvostelee myös hallintopakopäätöksen perusteluja, jotka hänen mielestään ovat mielivaltaisia eivätkä perustu toisasioihin vaan hypoteettisiin todennäköisyyksiin. Hän toimii moottoripyöräkouluttajana ja katsoo, että hänelle on aiheutunut viranomaisen lainvastaisesta ratkaisusta taloudellista haittaa.

2. B arvostelee oikeusasiamiehelle 13.6.2007 osoittamassaan ja oikeusasiamiehen kansliaan 14.6.2007 saapuneessa kantelussa Etelä-Savon ympäristökeskuksen ja asiassa vastuullisten ympäristökeskuksen viranhaltijoiden menettelyä X-moottoriradan hallintopakkoasiassa 8.6.2007 annettua päätöstä koskevassa asiassa. Hän pitää päätöstä lainvastaisena ja kohtuuttomana, koska se estää ajamisen X-moottoriradalla tieliikenteeseen hyväksytyillä moottoripyörillä. Kantelun mukaan hallintopakopäätöksen edellyttämiä lisä-äänenvaimentimia ei ole saatavissa Suomessa myytävien mootto-

ripyörien vakiopakoputkistoihin. Lisäksi tieliikenteeseen hyväksyty vakiopakoputkisto (ilman lisävaimenninta) on kantelun mukaan äänitasoltaan jopa kymmenen kertaa hiljaisempi kuin hallintopakopäätöksessä edellytetty arvokas, erikseen hankittava ja lisä-äänenvaimentimella varustettu kilpaäänenvaimennin, jota ei useimpiin moottoripyöriin ole saatavissa.

Kantelussa kiinnitetään huomiota mm. siihen, että lainsäätäjä on katsonut tieliikenteeseen hyväksyty moottoripyörän sopivan äänitason puolesta ajamiseen niin taajamassa kuin maantiellä. Kantelija arvostelee myös päätöksen perusteluja, kun radan käyttöä ollaan edellä mainituin tavoin rajoittamassa sillä perusteella, että äänitaso kahden lähimmän asunnon pihalla on saattanut enimmillään olla joko hieman yli tai hieman alle 55 dB.

B toimitti samansisältöisen kantelun myös valtioneuvoston oikeuskanslerille. Kantelu saapui oikeuskanslerinvirastoon 14.6.2007. Apulaisoikeuskansleri Jaakko Jonkka on valtioneuvoston oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen tehtävien jaosta annetun lain 3 §:n nojalla siirtänyt kyseisen kantelun eduskunnan oikeusasiamiehen käsiteltäväksi. Siirretty kantelu on käsitelty B:n oikeusasiamiehelle tekemän kantelun yhteydessä.

3. C arvostelee 14.6.2007 päivätyssä kantelussaan Etelä-Savon ympäristökeskuksen menettelyä ja ympäristökeskuksen asianomaista osastopäällikköä X-moottoriradan hallintopakkoasiassa 8.6.2007 annettua päätöstä koskevassa asiassa. Kantelun mukaan päätös on lainvastainen, koska se estää ajamisen X-moottoriradalla katukäyttöön hyväksytyillä moottoripyörillä ilman lisävaimenninta. Kantelussa epäillään päätöksen lainmukaisuutta, koska päätös asettaa uusia vaatimuksia rekisteröidylle ajoneuvolle.

Esimerkiksi C:n moottoripyörään ei saa päätöksessä vaadittua lisävaimenninta, koska hänen pyörässään on tehdasasennetut vakiopakoputket, jotka täyttävät normien mukaiset pakokaasu- ja äänenvaimennusvaatimukset. Päätöksen mukaan hän ei saisi ajaa vakioputkistolla varustetulla moottoripyörällään, vaikka se on 10 dB hiljaisempi kuin varustettuna tarvikeputkistolla, johon olisi liitettynä päätöksessä vaadittu lisävaimennin. Tieliikennekäyttöön hyväksytyillä moottoripyörillä ei siis saisi ajaa moottoriradalla. Päätöksen vuoksi hän joutuu perumaan osallistumisensa ajoharjoittelutilaisuuteen, ja hänelle aiheutuu taloudellisia menetyksiä jo maksetuista ratamaksuista. C:n mukaan tällainen päätös olisi syytä perustaa tosiasioihin eikä teorioihin tai todennäköisyyksiin.

2

SELVITYS

Etelä-Savon ympäristökeskus on antanut kanteluiden johdosta 17.1.2008 päivätyt selvitykset, johon on liitetty johtajan, osastopäällikön sekä ympäristöinsinöörin selvitykset.

Kantelijoille on varattu tilaisuus antaa vastineensa ympäristökeskuksen sekä edellä mainittujen viranhaltijoiden selvitysten johdosta. Kantelijat eivät ole antaneet vastineita.

3

RATKAISU

Ympäristölupa ja radan toimintaohje

Kanteluissa tarkoitettussa, X-moottorirataa koskevassa Etelä-Savon ympäristökeskuksen 8.6.2007 antamassa hallintopakopäätöksessä on kysymys ympäristökeskuksen 19.8.2003 myöntämän ja 11.8.2005 lainvoimaiseksi tulleen ympäristöluvan ja erityisesti lupamääräyksen 1 noudattamisen val-

vonnasta.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 1 määrätään, että ratakilpailuja ja harjoituksia, joiden seurauksena enimmäisäänitaso voi lähimpien asuintalojen alueilla ylittää 55 dBAF, saa järjestää enintään 8 päivänä kuukaudessa, ei kuitenkaan heinäkuussa. Tällaista toimintaa saa harjoittaa vain yhtenä viikonloppuna kuukaudessa. Lupamääräyksen 2 mukaan toiminnan aiheuttama päivittäinen keskiäänitaso L_{Aeq} , klo 7–22 ei saa ylittää 55 dBA lähimmässä asutuksessa. Toiminnan aiheuttama päivittäinen keskiäänitaso L_{Aeq} , klo 7-22 ei saa ylittää lähimmän vakituisen asutuksen alueella 53 dBA tai lähimmän loma-asutuksen alueella 45 dBA enemmän kuin 4 päivänä kuukaudessa. Lupamääräyksen 4 mukaan sekä kilpailuissa että harjoituksissa tulee noudattaa melutasoon vaikuttavia kyseisen moottoriurheilun kilpailusääntöjä.

Ympäristöluvan noudattamisen valvontaa varten on valvovan viranomaisen ja toiminnanharjoittajan yhteistyön perusteella laadittu ohjeet moottoriradan vastaavalle hoitajalle (toimintaohje). Toimintaohjeessa radan käyttöpäivät on jaoteltu äänitasoluokkiin siten, että muut kuin lupamääräyksen 1 kahdeksan ratakilpailupäivää ovat ns. ykköspäiviä. Kilpailupäivät ovat kolmospäiviä, joita saa olla enintään neljä kuukaudessa (ei kuitenkaan heinäkuussa) ja vain yhtenä viikonloppuna kuukaudessa. Kakkospäiviä ovat loput neljä päivää määräyksen 1 mukaisesti. Kolmospäivät ja kakkospäivät ovat siten meluisampia kuin ykköspäivät (ykköspäivinä suurin sallittu hetkellinen äänitaso lähiasutuksessa on 55 dB).

Hallintopakkopäätös 8.6.2007 ja sitä edeltävä tilanne

Ennen kanteluissa tarkoitettua hallintopakkopäätöstä 8.6.2007 Etelä-Savon ympäristökeskukseen oli jo kesällä 2005 ja 2006 tullut lähiasukkailta ympäristönsuojelulain mukaisia vireillepanoja sekä muita toimenpidepyyntöjä moottoriradan toiminnan valvonnan tehostamiseksi ja toiminnan rajoittamiseksi. Kesästä 2006 lähtien asukkaat olivat myös toimittaneet ympäristökeskukseen itse suorittamiensa melumittausten tuloksia, jotka heidän mielestään vahvistivat heidän epäilyjään lupamääräyksen 1 enimmäisäänitason (55 dB) ylittävistä melutasoista.

Todettakoon, että heinäkuussa 2006 tehdyn vireillepanon johdosta ympäristökeskus antoi X-moottoriradan toiminnanharjoittajalle Z Oy:lle kehotuksen 4.12.2006, jossa ympäristökeskus kehotti toiminnanharjoittajaa ennen seuraavan ajokauden alkua selvittämään mittauksin, missä tilanteissa e-tyypin pyörien ajaessa radalla enimmäisäänitaso voi ylittyä. Mikäli tällaisia tilanteita ilmenisi, Z Oy:n tuli korjata keväällä 2006 tehtyä radan toimintaohjetta. Selvityksen tulokset tuli toimittaa ympäristökeskukseen viimeistään 30.4.2007, minkä jälkeen ympäristökeskus harkitsisi mahdolliset jatkotoimet. Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella Z Oy ei asetetussa määräajassa toiminut mainitun kehotuksen edellyttämällä tavalla.

Ympäristökeskus käsitteli X-moottoriradan valvonta-asiaa keväällä 2007, ja antoi asiassa hallintopakkopäätöksen 8.6.2007. Päätöksen selostusosasta ilmenevien tietojen mukaan ympäristökeskus oli teettänyt L Oy:llä moottorirataa koskevia melumittauksia 26.4.2007, joissa mitattiin moottoripyörien aiheuttamaa melua. Päätöksessä todettiin, että mittausraportin perusteella lupamääräyksen 1 mukainen enimmäisäänitasoraja 55 dB ylittyi suurella todennäköisyydellä molemmissa kahdessa mittauspaikassa ns. E-hyväksytyillä moottoripyörillä ajettaessa. Ympäristökeskus oli myös saanut toukokuussa kaksi valitusta toiminta-aikojen ylityksistä. Päätöksessä esitettyjen tietojen mukaan Z Oy ei myöskään ollut noudattanut ympäristökeskuksen aiemmin 4.12.2006 antamaa kehotusta meluselivityksestä ja sen toimittamisesta ympäristökeskukseen viimeistään 30.4.2007.

Valvonta-asiassa antamassaan vastineessa (29.5.2007) Z Oy kiisti osin L Oy:n mittaus tulokset ja

kertoi tilanneensa L Oy:ltä uudet mittaukset. Niissä kiistanalaiset kohdat tulitisiin mittaamaan uudelleen siten, että kaikissa radalla ajavissa pyörissä käytetään "noise killer" -lisä-äänenvaimenninta, koska toiminnanharjoittajan jälkeänpäin saaman tiedon mukaan ajajat olivat poistaneet lisävaimentimet ennen radalle menoa.

Ympäristökeskus määräsi 8.6.2007 antamassaan hallintopakkopäätöksessä ympäristönsuojelulain 84 §:n nojalla Z Oy:n selvittämään, kuinka radan toiminta tullaan järjestämään siten, että ykköspäivinä ei rikota lupaehtoja. Selvitykset tuli toimittaa ympäristökeskukselle 31.7.2007 mennessä. Lisäksi ympäristökeskus määräsi laillisen tilan saavuttamiseksi Z Oy:n toimimaan seuraavasti sen lisäksi, mitä ympäristöluvassa ja ohjeessa radan vastaavalle hoitajalle (25.7.2006) oli määrätty:

1. Ykköspäivinä varikko- ja rata-alueella saa olla toimintaa 25.6.2007 lähtien vain klo 14–18 niin kauan, kun Etelä-Savon ympäristökeskus on hyväksynyt Z Oy:n esittämät selvitykset.

2. "Noise killer" -lisä-äänenvaimentimen käyttö on aina pakollista ykköspäivinä sekä varikko- että rata-alueella 25.6.2007 lähtien.

Päätöksessään ympäristökeskus asetti edellä mainittujen päävelvoitteiden tehosteeksi osittaisen keskeyttämisuhan, jonka mukaan ympäristökeskus voi kieltää radan toiminnan ykköspäivinä, jos päävelvoitteita ei noudateta. Lisäksi ympäristökeskus määräsi päätöstä noudatettavaksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Päätöksensä perusteluissa ympäristökeskus totesi muun muassa, että melumittaustulosten mukaan (L Oy:n raportti) ympäristöluvan määräyksen 1 mukainen enimmäisäänitasoraja 55 dB ylittyi mitä todennäköisimmin molemmissa mittauspaikoissa E -hyväksytyillä pyörillä ajettaessa. Mittauksen suoritti riippumaton asiantuntijakonsultti. Toisaalta toiminnanharjoittajan vastineesta ilmenevien tietojen mukaan radan valvoja ei ollut nähnyt, että ajajat olivat ottaneet lisä-äänenvaimentimet pois sen jälkeen, kun pakoputken päästä tehdyt mittaukset oli suoritettu.

Ympäristökeskus katsoi tarpeelliseksi rajoittaa radan toiminta-aikaa valvonnan tehostamiseksi, koska ympäristökeskuksen mukaan radan omavalvonnassa oli vakavia puutteita. Toiminta-ajan rajoittaminen oli ympäristökeskuksen mukaan tarpeen myös siksi, ettei radan toiminnan aiheuttama rasitus lähiasukkaille olisi suurempaa kuin luvassa sallitaan.

Päätöksen perustelujen mukaan ympäristökeskus katsoi tarpeelliseksi määrätä "noise killer" -lisä-äänenvaimentimen käytön pakolliseksi, koska L Oy:n raportin mukaan "kaikki enimmäisäänitason 55 dB ylittävät mittaustulokset olivat todennäköisiä ylityksiä eli tulos oli 55 dB:n molemmin puolin, kun virherajat otettiin huomioon. Näin ollen "noise killer" -lisä-äänenvaimentimen pakollinen käyttö ykköspäivinä todennäköisesti alentaa melutasoa alle 55 dB:n."

Z Oy toimitti 25.6.2007 ympäristökeskukselle selvityksen siitä, kuinka X-moottoriradan toiminta järjestetään ympäristöluvan lupamääräysten mukaisesti, sekä päivitetyn radan toimintaohjeen. Z Oy oli muuttanut toimintaohjetta mm. siten, että äänitasoluokka 1 (ykköspäivä) tarkoittaa ajoharjoittelupäivää tai vastaavaa moottoripyörillä, joissa on alkuperäiset äänenvaimentimet tai tarvikevaimentimet, jotka mittauksien mukaan alittavat 97 dBA (päivitettyssä ohjeessa tiukennettiin asianomaisten katsastusmittausten raja-arvoa 99 dB:stä 97 dB:iin). Uudet ohjeet perustuivat 20.6.2007 suoritettuihin mittauksiin, jotka tehtiin ympäristökeskuksen edustajien valvonnassa.

Ympäristökeskus hyväksyi Z Oy:n esittämän selvityksen kirjeellään 26.6.2007. Selvityksen hyväksyessään ympäristökeskus totesi, että samalla poistuivat edellä mainitussa hallintopakkopäätöksessä

tarkoitettua moottoriradan käyttöä koskevat rajoitukset.

Kantelun johdosta annetusta osastopäällikön selvityksestä ilmenevien tietojen mukaan hallintopakkopäätöksen lisä-äänenvaimentimen käyttöä koskevalla määräyksellä oli tarkoitus varmistaa, että lisä-äänenvaimenninta käytetään koko harjoittelun ajan eikä vain mittaushetkellä. Ympäristökeskuksen tietoon oli tullut tapauksia, joissa lisä-äänenvaimentimet oli otettu pois mittauksien jälkeen ennen radalle menoa. Selvityksen mukaan määräyksen tarkoituksena oli koskea vain niitä tarvikevaimentimilla varustettuja moottoripyöriä, joiden melutaso ylittää 99 dB ilman lisä-äänenvaimenninta.

Osastopäällikön selvityksen mukaan hallintopakkopäätöksen sanamuoto ei täysin vastannut sitä, mitä sillä tarkoitettiin. Tämä oli myös tullut ilmi X-moottoriradan käyttäjien otettua yhteyttä ympäristökeskukseen. Osastopäällikön mukaan ympäristökeskus myönsi päätöksen epätasällisuuden ja alkoi valmistella päätöksen korjaamista. Hänen mukaansa hallintopakkopäätöksen korjaaminen tuli kuitenkin tarpeettomaksi, koska ympäristökeskus 26.6.2007 hyväksyi X-moottoriradan tekemän, hallintopakkopäätöksessä edellytetyn selvityksen. Tällöin poistuivat myös hallintopakkopäätöksessä asetetut rajoitukset.

X-moottoriradan valvontaa koskevat muut kantelut ja niihin annettu päätös

Todettakoon tässä yhteydessä, että oikeusasiamiehen kansliassa on ollut tutkittavana myös kaksi muuta kantelua eli 21.8.2006 ja 29.7.2007 päivätyt kantelut, joissa katsottiin Etelä-Savon ympäristökeskuksen laiminlyöneen velvollisuutensa X-moottoriradan valvonnassa puutteellisen valvonnan ja riittämättömien toimenpiteiden vuoksi (dnrot 2660/4/06 ja 2392/4/07). Näissä kanteluissa epäiltiin X-moottoriradan rikkovan jatkuvasti erityisesti lähimpien asuntojen alueella sallittavaa enimmäismelutasoa (55 dB) koskevaa lupamääräystä ilman että ympäristökeskus olisi ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi.

Ratkaisin mainitun kanteluasian päätökselläni 23.9.2008 (jäljennös päätöksestä lähetetään A:lle, B:lle ja C:lle tiedoksi tämän vastauksen ohessa). Siihen mennessä X-moottoriradan valvontasioiden käsittely ympäristökeskuksessa oli edennyt siten, että ympäristökeskus oli mm. tehnyt uuden hallintopakkopäätöksen 19.8.2008. Kyseisen hallintopakkopäätöksen mukaan toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä välittömästi riittäviin toimenpiteisiin, joilla estetään lupamääräysten mukaiset enimmäisäänitaso 55 dBAF ylitykset lähimpien asuintalojen alueilla äänitasoluokan 1 päivinä. Lisäksi toiminnanharjoittajan on määräajassa järjestettävä riittävän luotettava melutasojen seurantajärjestelmä enimmäisäänitasojen seuraamiseksi lähimpien asuintalojen alueilla.

Edellä mainitussa kanteluasiassa antamassani päätöksessä 23.9.2008 katsoin, ettei Etelä-Savon ympäristökeskus ollut lainvastaisesti laiminlyönyt velvollisuuksiaan X-moottoriradan valvonnassa. Toisaalta katsoin, että ympäristökeskuksen olisi kuitenkin ollut perusteltua nyt tapahtunutta aiemmin tehostaa viranomaisvalvontaa erityisesti lähiasutuksen todellisten, mittauksin havaittavien enimmäismelutasojen selvittämiseksi.

Johdopäätökset ja lopputulos

Kanteluissa tarkoitettua hallintopakkopäätöstä annettaessa X-moottoriradan valvontatilanne oli seuraavanlainen. Ympäristökeskuksen 19.8.2003 myöntämä X-moottoriradan ympäristölupa oli tullut lainvoimaiseksi 11.8.2005. Lähiasukkailta oli jo kesällä 2005 ja kesällä 2006 tullut vireillepanot, joissa vaadittiin tehostettua valvontaa ja toimenpiteitä lähiasukkaiden epäilemien enimmäisäänitaso ylitysten estämiseksi. Väitteidensä tueksi he olivat esittäneet omia mittaustuloksia. Joulukuussa 2006 ympäristökeskus oli kirjallisesti kehottanut toiminnanharjoittajaa ennen seuraavan ajokauden alkua

selvittämään mittauksin, missä tilanteissa e-tyyppin pyörien ajaessa radalla enimmäisäänitaso voi ylittyä. Selvityksen perusteella toiminnanharjoittajan tuli tarvittaessa korjata keväällä 2006 tehtyä radan toimintaohjetta. Selvityksen tulokset tuli toimittaa ympäristökeskukseen viimeistään 30.4.2007, mutta näin ei asiakirjoista ilmenevien tietojen mukaan tapahtunut. Ympäristökeskus oli tuossa vaiheessa itse teettänyt L Oy:llä melumittauksia (26.4.2007).

Ympäristökeskuksen teettämien melumittausten tulosten perusteella ympäristökeskus katsoi X-moottoriradan ympäristöluvan lupamääräyksen 1 mukaisen enimmäisäänitason (55 dB) todennäköisesti ylittyvän. Todettakoon tässä yhteydessä, että mitattaessa melua melulähteen ympäristössä mitaustuloksiin liittyy epävarmuutta, joka kasvaa mittausetäisyyden pidentyessä. Asiakirjoista ilmenevien tietojen perusteella ympäristökeskus on ottanut huomioon mittauksen epävarmuustekijät edellä mainittujen melumittausten tuloksia arvioidessaan.

Ympäristökeskuksen hallintopakkopäätöksessä määrättiin X-moottoriradan toiminnanharjoittaja selvittämään, kuinka radan toiminta tullaan järjestämään siten, että ykköspäivinä ei rikota lupaehtoja. Lisäksi päätöksessä rajoitettiin päivittäistä ajoaikaa selvitysten hyväksymiseen saakka sekä määrättiin käyttämään moottoripyörissä lisä-äänenvaimenninta. Lisävaimentimen käyttöä koskevalla määräyksellä oli ympäristökeskuksen mukaan tarkoitus varmistaa, että sellaisissa tarvikevaimentimilla varustetuissa pyörissä, joiden melutaso ylittää 99 dB, käytettäisiin lisävaimenninta koko harjoittelun ajan eikä vain mittaushetkellä.

Kun otetaan huomioon edellä esitetyt X-moottoriradan valvontamenettelyn siihenastiset vaiheet sekä tuossa tilanteessa ilmennyt tarve ryhtyä toimenpiteisiin lupamääräyksen 1 enimmäismelutason noudattamisen varmistamiseksi ja lähiasutuksen suojaamiseksi meluhaitoilta, ympäristökeskuksella on käsitykseni mukaan ollut asiaa ratkaistessaan riittävät, lainmukaiset perusteet antaa sellainen hallintopakkopäätös, jonka tarkoituksena on ollut asettaa edellä mainittu selvitysvelvollisuus, väliaikainen toiminta-aikarajoitus sekä lisä-äänenvaimentimen käytön koko harjoittelun ajan yli 99 dB melua tuottavissa pyörissä varmistava määräys.

Tällaisia rajoituksia tarkoittavaa päätöstä eisiten tässä tapauksessa voidaan pitää lainvastaisena esimerkiksi sillä kanteluissa esitetyllä perusteella, että päätös olisi perusteluiltaan mielivaltainen tai se ei perustuisi tosiasioihin vaan todennäköisyyksiin tai lopputuloksiltaan liian epävarmaan meluselvitykseen. Melumittaustulosten perusteella ympäristökeskus päätteli lupamääräyksen enimmäismelutason ylittyneen niin suurella todennäköisyydellä, että katsoi tarpeelliseksi määrätä selvitysvelvollisuuden sekä rajoitukset, joiden tarkoituksena oli pyrkiä varmistamaan toiminnan luvamukaisuus. Katson, että arvioidessaan mittaustulosten merkityksen päätöksestä ilmenevällä tavalla ympäristökeskus on ratkaissut tuon kysymyksen harkintavaltansa rajoissa.

Toisaalta hallintopakkopäätöksen sanamuoto lisä-äänenvaimentimen käyttöpakon osalta ei kuitenkaan vastaa sitä, mitä sillä itse asiassa oli tarkoitettu. Määräyksen tarkoituksena oli siis koskea vain niitä tarvikevaimentimilla varustettuja moottoripyöriä, joiden melutaso ylittää 99 dB ilman lisä-äänenvaimenninta. Saadun selvityksen mukaan ympäristökeskus oli radan käyttäjien yhteydenoton johdosta alkanut valmistella 8.6.2007 annetun päätöksen korjaamista, mikä kuitenkin kävi tarpeettomaksi ympäristökeskuksen hyväksytyä 26.6.2007 X-moottoriradan toimittaman, hallintopakkopäätöksessä edellytetyn selvityksen, jolloin myös päätöksessä asetetut rajoitukset poistuivat. Totean lisäksi, että hallintopakkopäätöksessä tarkoitettu lisä-äänenvaimentimen käyttövelvollisuus tuli päätöksen mukaan noudatettavaksi vasta 25.6.2007 lukien, ja rajoitus poistui ympäristökeskuksen 26.6.2007 päivätyllä kirjeellä. Tosin itse hallintopakkopäätöksen määräyksen sanamuoto on saattanut aiheuttaa epä tietoisuutta tai väärinkäsityksiä jo päätöksen tiedoksisaannista lähtien.

Korostan tässä yhteydessä, että hallintopakkopäätösten määräyksissä tulee luonnollisesti ilmaista mahdollisimman selkeästi ja täsmällisesti sekä riittävän yksilöidysti se menettely- tai toimintatapa taikka kielto, jota valvontaviranomainen on määräyksellään tarkoittanut toiminnanharjoittajan noudattavan. Tämä edellyttää asianmukaista huolellisuutta määräysten sisältöä ja sanamuotoa harkittaessa.

Kanteluissa tarkoitetun hallintopakkopäätöksen määräyksen tarkoitustaan vastaamattomasta sanamuodosta johtuva tilanne on toisaalta jo korjaantunut suhteellisen pian päätöksen antamisen jälkeen. Asia ei tässä vaiheessa anna minulle aiheita muuhun kuin että saatan edellä esitetyn, hallintopakkopäätösten määräysten laatimista koskevan käsitykseni Etelä-Savon ympäristökeskuksen tietoon lähettämällä ympäristökeskukselle jäljennöksen tästä vastauksestani.

Siltä osin kuin kanteluissa on katsottu hallintopakkopäätöksestä aiheutuneen taloudellisia haittoja tai menetyksiä, totean, että oikeusasiamiehen tehtäviin ei kuulu selvittää ja ratkaista vahingonkorvauskysymyksiä. Niiden käsitteleminen kuuluu tuomioistuimille, ensi asteena paikalliselle käräjäoikeudelle.